

ve, opremljanja in urejanja zemljišč ter pri sami gradnji.

2. Z doslednim uveljavljanjem samoupravnih odnosov v družbi, z aktivnim vključevanjem KS in OZD v proces izdelave urbanističnih dokumentov, z uveljavljanjem samoupravnih odnosov v samoupravni stanovanski skupnosti in drugih interesnih skupnostih bo mogoče v bodoče zagotoviti dejansko podružbljanje urbanističnega in prostorskega planiranja in zagotoviti hitro in strokovno delo vseh organov in institucij, ki sodelujejo v procesu realizacije urbanističnih dokumentov.

3. Z večjo organiziranostjo je potrebno uveljavljati sistem financiranja, ki naj zagotavlja družbeno organizirano stanovanjsko gradnjo z udeležbo in vplivom pričakovalcev stanovanj, ter urediti sistem financiranja komunalnega urejanja zemljišč.

4. Povečati učinkovitost pri gradnji novih stanovanj z družbenimi sredstvi z racionalizacijo stanovanjske graditve ter uresničevanjem načel družbeno usmerjene gradnje. Da bi se zagotovila družbeno usmerjena gradnja, pa je potrebno zagotoviti načrtnost in dolgoročnost pri pridobivanju zemljišč, ki se lahko zagotovita tako, da se v večji meri kot do sedaj sprejemajo odloki o prenehanju lastninske pravice, ki pa so vezani na kompleksno pridobivanje zemljišč in že sprejete zazidalne načrte.

5. Pospeševati individualno gradnjo v okviru stanovanjskih zadrug. Individualna gradnja ob možnosti etapne gradnje in opremljanja je še vedno najnужnejša in najpristopnejša oblika reševanja stanovanjskega problema.

6. V bodoče bo potrebno zagotoviti uspešnejše delo urbanistične inšpekcije, ki mora zagotoviti dosledno izvajanje demokratično in samoupravno sprejetih pravil o uporabi prostora. Vse tiste, ki se nočejo vključiti v ta pravila, pa mora že v začetku nedovoljenih posegov v prostor dosledno onemogočiti.

7. Urbanistična inšpekcija mora takoj ukrepati, ko se gradi objekt na zemljišču:

- za katerega je razglašena splošna prepoved graditve in parcelacije zemljišč do izdelave in potrditve zazidalnega načrta,

- ki je v zazidalnih površinah za druge namene (industrija, zaščiteni pasovi cest in komunalnih naprav ter drugih javnih objektov, rekreacijske, kmetijske in gozdne površine),

- ki komunalno ni opremljeno in tudi ni predvideno, da bo, zaradi tega pa so sanitarno-higienski pogoji minimalni,

- izven strnjenegega naselja, za katero ni mogoče izdati ustreznega lokacijskega dovoljenja in gradbenega dovoljenja.

8. K odkrivanju nedovoljenih gradenj je treba prirediti krajevne skupnosti, ki o zgodnjem odkritju spornih posegov in spremembah na terenu obveščajo pristojne organe, ki lahko pravočasno ukrepajo v interesu varovanja okolja.

9. Pri izdajanju lokacijskih in gradbenih dovoljenj je treba dosledno upoštevati roke, določene z zakonom o splošnem upravnem postopku.

10. Ukrepi, ki se večkrat navajajo kot možnost reševanja nedovoljenih gradenj, so tudi naslednji:

- poostri kazenske ukrepe in dosledno izvajati rušenja,

- ojačati inšpekcijske službe,

- prepovedati vknjižbo in prodajo nedovoljene gradnje,

- več naporov vložiti v informiranje delovnih ljudi in občanov o možnosti legalne gradnje,

- pomanjkanje sredstev za odstranjevanje nedovoljeno zgrajenih objektov, kompliciran postopek izterjave le-teh od »črnograditeljev«.

#### 6. Zaključek

Problematika nedovoljenih gradenj ni specifična za občino Ljubljana-Siška, temveč so problemi identični v ljubljanskem prostoru. Poudariti je tudi potrebno, da lahko določene vzroke odpravljajo delovni ljudje in občani v SML, saj so določene stvari poverjene v reševanje tej posebni družbenopolitični skupnosti. Zato ne bi bilo odveč predlagati, da to problematiko obravnava tudi skupščina mesta Ljubljane, kajti le tako bo moč učinkovito reševati ta problem.

**Izvršni svet**

## PREDLOG

Na podlagi drugega odstavka 14. člena in v skladu s tretjim odstavkom 74. člena zakona o pravni pomoči (Uradni list SRS, št. 23/79) sklepajo izvršni svet skupščine SR Slovenije, območni zbori odvetnikov in občinske skupščine

## DRUŽBENI DOGOVOR

### o merilih za vrednotenje storitev pravne pomoči

#### 1. člen

S tem družbenim dogovorom določamo udeleženci osnove in merila za ugotavljanje cene posameznih storitev pravne pomoči in osnove in merila za druge oblike in načine povračila za vloženo delo, ki se ne more vrednotiti po posameznih storitvah pravne pomoči.

#### 2. člen

Udeleženci tega dogovora bomo zagotavljali in ukrepali, da bodo uporabniki in izvajalci v svobodni menjavi dela s samoupravnimi sporazumi oziroma pogodbami o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih določili cene posameznih storitev pravne pomoči oziroma povračila za vloženo delo v skladu z osnovami in merili, določenimi s tem družbenim dogovorom.

Območni zbori odvetnikov se zavezujemo, da bomo pri spejemanju tarife za storitve pravne pomoči dosledno upoštevali osnove in merila, določene s tem družbenim dogovorom.

#### 3. člen

Zaradi usklajenega vrednotenja storitev pravne pomoči bomo udeleženci zagotovili, da bodo storitve pravne pomoči v samoupravnih sporazumih oziroma pogodbah o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih in v tarifi za storitve pravne pomoči razvrščene po vrstah (skupinah) glede na njihovo družbeno pomembnost in zahtevnost.

#### 4. člen

Udeleženci bomo zagotovili, da se bodo v smislu prejšnjega člena razvrstile kot družbeno bolj pomembne zlasti tiste storitve pravne pomoči, s katerimi bomo prispevali k zagotavljanju varstva samoupravnih pravic delovnih ljudi, samoupravljanja in družbene lastnine; te storitve pravne pomoči lahko vrednotijo višje od drugih storitev pravne pomoči ne glede na njihovo družbeno pomembnost.

#### 5. člen

Pri vrednotenju zahtevnosti posameznih vrst storitev pravne pomoči se bodo upoštevale naslednje osnove:

- čas, ki je potreben za opravo posamezne storitve pravne pomoči,

- odgovornost za opravljeno storitev pravne pomoči, in

- stopnja strokovne zahtevnosti.

Pri vrednotenju potrebnega časa za opravo posamezne storitve pravne pomoči se upošteva tisti čas, ki je poprečno potreben za tako vrsto storitve, ki se najpogostejše zahteva pri dajanju pravne pomoči.

Pri vrednotenju odgovornosti se upošteva pomembnost ogroženih dobrin, pravic ali spornih razmerij, k varstvu katerih naj prispevajo posamezne storitve pravne pomoči, vrednost obravnavane zadeve ali spornega predmeta in možne škodljive posledice, ki bi lahko nastala za uporabnika in izvajalca pravne pomoči zaradi nepravilnega dajanja pravne pomoči.

Stopnja strokovne zahtevnosti se vrednoti glede na delovne izkušnje, ki so potrebne za pravilno in kvalitetno opravljanje posameznih storitev pravne pomoči, raznovrstnost pravnih znanj in zapletenost posamezne storitve pravne pomoči.

#### 6. člen

Če se pri dajanju pravne pomoči zahteva kakšno posebno strokovno znanje s področja naravoslovja, tehnologije, medicine, družboslovja in podobnih področij, ali poznavanje tujega prava ali tujega jezika,

se te zahteve določijo kot dopolnilna merila za vrednotenje posameznih storitev pravne pomoči in se zaradi njih lahko poveča cena teh storitev oziroma povračilo za opravljeno delo do 100 %.

#### 7. člen

Udeleženci bomo zagotovili, da bodo storitve pravne pomoči s tistih pravnih področij, za katera je odvetnik opravil specializacijo na podlagi 22. člena zakona o pravni pomoči, vrednotene višje, vendar ne več kot za 30 %.

#### 8. člen

Pri dogovarjanju o ceni storitev pravne pomoči oziroma povračilu za vloženo delo in pri določanju tarife storitev pravne pomoči se osnove in merila iz 4. do 7. člena tega dogovora upoštevajo tako, da se zagotovijo:

- sredstva za osebne dohodke in skupno porabo,
- materialni stroški,
- amortizacija,
- sredstva za zadovoljevanje skupnih in splošnih družbenih potreb ter druge obveznosti ter izdatki, ki se na podlagi zakona pokrivajo iz dohodka,
- sredstva rezerv.

#### 9. člen

Pri določanju višine sredstev za osebne dohodke odvetnikov in delavcev v delovnih skupnostih odvetnikov in odvetnikov posameznikov ter pri njih zaposlenih delavcev za redni delovni čas se upošteva raven osebnih dohodkov delavcev v organizacijah združenega dela, ki opravljajo dela in naloge, ki so po vrsti, zahtevnosti, količini in kakovosti ter pogojih dela primerljive z opravljanjem storitev pravne pomoči.

#### 10. člen

Pri ugotavljanju višine materialnih stroškov se upoštevajo samoupravno dogovorjeni normativi tistih materialnih stroškov, ki se lahko normirajo, za druge stroške pa izkušnje iz predhodnega obdobja ob upoštevanju sprememb v obsegu dela in dejanskih stroškov oziroma nabavnih cen.

#### 11. člen

Za ugotavljanje višine amortizacije se upoštevajo z zakonom predpisane stopnje amortizacije vrednosti osnovnih sredstev na podlagi standarda osnovnih sredstev.

#### 12. člen

Za ugotavljanje višine sredstev za zadovoljevanje skupnih in splošnih družbenih potreb in drugih obveznosti in izdatkov se upoštevajo merila, določena s samoupravnimi sporazumi, družbenimi dogovori ali zakoni.

#### 13. člen

Potrební obseg sredstev za skupno porabo se ugotovi na podlagi višine sredstev za skupno porabo na delavca v organizacijah združenega dela v ustrezni družbenopolitični skupnosti v devetih mesecih preteklega leta, povečane za plansko predvideno povečanje teh sredstev v skladu z družbenimi usmeritvami.

#### 14. člen

Sredstva rezerv se zagotavljajo v višini, določeni s samoupravnim sporazumom o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med uporabniki in izvajalci pravne pomoči, vendar pa najmanj v višini, ki jo določa zakon.

#### 15. člen

Tarifa za storitve pravne pomoči iz drugega odstavka 15. člena zakona o pravni pomoči, ki bo sprejeta v skladu s tem družbenim dogovorom, se najkasneje do 1. marca vsakega leta spremeni v sorazmerju z gibanjem vrednosti oziroma cen posameznih elementov iz 8. člena tega družbenega dogovora.

#### 16. člen

Za izvajanje tega družbenega dogovora bomo udeleženci oblikovali komisijo, v katero imenuje izvršni svet skupščine SR Slovenije enega predstavnika, vsak območni zbor odvetnikov oziroma vsako združenje pravne pomoči po enega predstavnika in občinske skupščine z območja delovanja posameznega zbora odvetnikov po enega predstavnika.

Naloge komisije za spremljanje izvajanja družbenega dogovora so zlasti, da:

- daje obvezne razlage tega dogovora,
- spremlja izvajanje tega dogovora in po potrebi predlaga udeležencem ustrezne ukrepe za njegovo izvajanje,
- pripravlja predloge za spremembe in dopolnitve tega dogovora,
- opravlja druge naloge v zvezi z izvajanjem tega dogovora.

Udeleženci se zavezujejo, da bomo komisiji zagotavljali potrebne podatke za spremljanje izvajanja družbenega dogovora, in sicer v rokih, ki jih določi komisija.

Udeleženci soglašamo, da bo administrativna in tehnična opravila za komisijo opravljal Republiški sekretariat za pravosodje, upravo in proračun.

#### 17. člen

Za spremembe in dopolnitve tega družbenega dogovora velja enak postopek kot za njegovo sklenitev.

#### 18. člen

Posamezni območni zbor odvetnikov je udeleženec tega družbenega dogovora, dokler se za njegovo območje ne ustanovi združenje pravne pomoči. Združenje pravne pomoči prevzame z dnem ustanovitve vse pravice in obveznosti iz tega družbenega dogovora.

#### 19. člen

Ta družbeni dogovor je sklenjen, ko ga sprejme Izvršni svet skupščine SR Slovenije, vsi območni zbori odvetnikov in večina občinskih skupščin ter ga podpisajo njihovi pooblaščen predstavniki.

#### 20. člen

Ta družbeni dogovor začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SRS.

### OBRAZLOŽITEV

Osnutek družbenega dogovora o osnovah in merilih za vrednotenje storitev pravne pomoči so obravnavali vsi udeleženci tega družbenega dogovora. Na osnutek so posamezni udeleženci podali svoje pripombe in predloge. Po proučitvi danih pripomb in predlogov sta delovna komisija za pripravo družbenega dogovora pri Odvetniški zbornici Slovenije in Republiški sekretariat za pravosodje, upravo in proračun pripravila predlog, v katerem je upoštevana večina danih pripomb in predlogov.

V razpravi o osnutku družbenega dogovora se je postavilo vprašanje veljavnosti družbenega dogovora v primeru, ko bodo ustanovljena združenja pravne pomoči, ki so po zakonu o pravni pomoči udeleženci družbenega dogovora. Območni zbori odvetnikov opravljajo na podlagi tretjega odstavka 74. člena zakona o pravni pomoči tudi funkcijo združenj, dokler se ne ustanovijo združenja pravne pomoči. To vprašanje rešuje predlog družbenega dogovora v 18. členu. Posamezni območni zbor odvetnikov je udeleženec tega družbenega dogovora, dokler se za njegovo območje ne ustanovi združenje pravne pomoči, ki z dnem ustanovitve stopi kot udeleženec namesto območnega zbora. Smatramo, da je predlagana rešitev smotrna in sprejemljiva.

Največ pripomb in predlogov je bilo danih v razpravi k 3. členu osnutka, ki je le našteval posamezna merila za vrednotenje storitev pravne pomoči. Pripombe so se predvsem nanašale na to, da merila niso dovolj konkretna in zavezujoča ter da je družbeni dogovor preveč splošen in načelen. Upoštevajoč pripombe in predloge, se predlog prav v tem najbolj razlikuje od osnutka. Člen 3 osnutka je v predlogu sistematično razgrajen v členih 3 do 7 tako, da so po-